

Hátrányban az esőemberek

OKTATÁS Alkotmányértő az autizmussal élők helyzete

Hátrányos helyzetben vannak az autista gyerekek és szüleik – állapította meg a napokban egy friss ombudsmani vizsgálat. Sajnos a probléma egyáltalán nem új keletű.

Magyarvári Annamária

Nincs elég speciális intézmény az autisták oktatására, és kevés a gyerekekkel foglalkozó szakember is – mutatott rá a hiányszakmákra Szabó Máté ombudsman. Az állampolgári jogok országgyűlési biztosa szerint a jelenlegi magyarországi oktatási rendszer nem képes megfelelni az autisták szükségleteinek. Ráadásul sokszor speciális szaktudás hiányában a pedagógusok, gyógypedagógusok törekvései ellenére is romlik a még remekül fejleszthető autista gyerekek állapota is. Az ombudsman vizsgálata szerint sokkal több olyan speciális intézmény kellene, ahol az autista gyerekeket képességeiknek megfelelően tudnák oktatni. Szabó Máté úgy fogalmazott: ha nem biztosít több speciális iskolát az autista gyerekek számára az állam, azzal alkotmányt sért.

■ Az autisták számára rendkívül fontos a védett környezet, a megszokott szabályok.

Az ombudsman által most feltárt problémák egyáltalán nem új keletű. Hét évvel ezelőtt, 2002-ben éppen Kecskeméti adott előhont a III. Országos Autizmus Szakmai Fórumnak, ahol a szakemberek megfogalmazták: az autizmussal élő személyek ellá-

A kecskeméti Intézetbe jelenleg 32 tanuló jár, de megyei szinten 60 autizmussal érintett fiatalal foglalkoznak

tása Magyarországon még korántsem ideális.

A helyzet azóta országos szinten ugyan némileg javult – köszönhetően az országos érdekvédelmi egyesület megfigyelt munkájának –, sajnos azonban még messze nem ideális.

– Kecskeméten 16 éve műkö-

dik az autista tagozat, ahol iskolai rendszerű nappali ellátásban részesülnek az autizmussal élő gyerekek. A fiatal felnőttek elhelyezése azonban gyakorlatilag továbbra is megoldatlan – mondja Szelezcki István, a Nyíri úti Intézet (FGYMI) autista tagozatának vezetője. – Jelenleg a váro-

si intézményünkbe 32 tanuló jár, de megyei szinten nagyjából 60 autizmussal érintett fiatalal foglalkozunk. Ők 24 éves korukig maradhatnak bent az oktatási rendszerben, utána azonban nem megoldott az elhelyezésük. Ugyan a városban és a megyében több bentlakásos speciális intézmény is van, ezek azonban nem feltétlen alkalmasak a fiatal autisták ellátására, integrációjára – fogalmazott az autista tagozat vezetője.

Pedig pár éve Kecskeméten még mertek nagyot álmodni az autista gyerekek szülei és a pedagógusok: kész építési tervek, sőt építési engedély is volt már egy hunyvidvárosi telekre, ahol egy komplex, speciális ellátó intézmény épült volna fel. Sajnos a kecskeméti tervek a fiókban maradtak. A Magyarországon élő autisták és családjaik problémájára meg az ombudsman nyitott.

Idézet egy kecskeméti szülő Szabó Máté ombudsmanhoz eljuttatott leveléből

„...Végtelenül bonyolult, sokrétű problémahalmazba (mondhatni: dardásfészkekbe) nyúlt, kedves Országgyűlési Biztos Úr, amikor – esetleg tényleg „csak” – az autisták oktatási helyzetének vizsgálatát tűzte célul. Mert már önmagában a tanköteles korú autisták ellátásának kérdésköre sem mentes egészségügyi és szociális vonatkozásoktól... Mű a közoktatásból hamarosan – részben: tímezesen – kikerülők

autisták további sorsa a legbizonytalanabb. Gyakorlatilag a szó legszorosabb értelmében: kilátástalan.

...Nekünk, felnőtt autistákat nevelő szülőknek minden percünket az felhőzi be: mi lesz a gyermekeinkkel, ha mi meghalunk. Még a 3-4-5 millió forintos beugrást kérő, „életfogytiglani gondoskodási” kínáló lakónthoznak is egyre-másra csődölnek be, az általában finanszírozottak kö-

zött pedig egy sincs, amelyik autisták specifikus ellátását igényelne vagy vállalná. Nehéz dőlök is a mi fiatalok: tizenévesen át autistának (t) nevelték őket, ennek a – más fogyatékosokétól is nagyban eltérő – speciális bánásmódnak a legcsekélyebb folytatást esélye nélkül...

...Kérem Önt ennek a helyzetnek a politikai-gazdasági-pedagógiai-egészségügyi-szociális feloldását célzó útmutatásra...

Pelóti Népe 2003. nov.